

„Силата и слабостта на думите в бъдещия свят“

23 – 24.09. 2013 г.,

Национален дворец на културата, зала 7

От ляво на дясно: Г. Константинов, министър Петър Стоянович, Клодин Елф

Завърши Десетата Световна писателска среща. На откриването ѝ в НДК министърът на културата Петър Стоянович приветства около 20 чуждестранни гости и над 50 български творци. Той се спря на задълбочаващата се бездуховност, на пошлостта в поведението и възприемането на света сред новите поколения, на големия социален дисонанс сред ползвателите на културните продукти: „Има два вида култура – високата и масовата. В първия вид големи проблеми няма – там известните контактуват с известните. Но масовата култура става все по-масова и все по-малко култура. Коя е причината? Може би липса на адекватно послание към следващите поколения – към тези, които утре ще тръгнат нагоре. Чудя се дали им говорим на разбираем език? Дали не готвим и студентите по методите на вече безвъзвратно остарелия 20. век?“

Посланикът на Украйна в България Н.Пр. Никола Балтаджи говори за българо-украинските културни връзки през последните два века и влиянието на Тарас Шевченко върху Иван Вазов, Любен Каравелов и Пенчо Славейков, като подчерта и принася на проф. Иван Шишманов за популярността на Шевченко в България в началото на 20 век. По темата „Силата и слабостта на думите в бъдещия свят“, засягайки влиянието на информационните технологии и социалните мрежи върху писателския труд, дебатираха известни автори от Франция, Испания, Ирландия, Италия, САЩ, Гърция, Румъния, Израел, Украйна, Сърбия, Турция, Швеция и България.

Поетът Георги Константинов (директор на сп. „Пламяк“ и почетен председател на българската секция на П.Е.Н.) говори за свободата и нейните семантич-

ни модификации във времето, спирайки се на най-актуалния въпрос днес: „Каква е съдбата на думите днес? Дали книгата е стока? Мина времето, когато поетът беше романтичен герой. Предшните поети хранеха илюзията, че едно пламенно стихотворение може да свали диктатор и да преобърне общественото време. Сега обществото е загубило интерес към belles letters. И в това няма нищо чудно, защото в пространството на тоталния прагматизъм е такава ситуация: сега е времето на експерти, мениджъри и шоумени. Книгите се продават между туристически шапки и компактдискове или в безграничните пространства в интернет. Книгите нарастват, а читателите намаляват... Ставайки част от пазара, литературата загуби значително от своята социална, морална и образователна роля. Литературната критика изчезна, рекламата е диктуващият литературен критик.“

Поетесата Клодин Елф (Франция, представител на Европейската академия за поезия): „Понякога поезията прилича на молитва, когато човек е изгубил вярата си. Аз съм един поет, който пита: Мислим ли за думите и тяхната безполезност? Артистът търси да изрази неизразимото. По най-добрия начин. Поетът е един човек, който измисля говор в говора. И това е една авантюра между автора, текста и този, който слуша.“

Поетът Мануел Муньос Идалго (Испания): „Писателят, също както бижутера, се нуждае от суровина – думите. Аз не знам дали думата предхожда мисленето или обратно. Думите са предходникът на познанието и емоциите. Ако не се използват, те изчезват също като човека. Поезията е оръжие, заредено с бъдеще и стреля право в сърцето. Поезията е под-

крепена от остротата на думите, които атакуват силно и побеждават тези, които си мислят, че са господари. Силата и слабостта вървят ръка за ръка.“ Мануел Муньос Идалго връчи Акредитивна диплома „Изабел I, Католическа кралица на Кастилия“, присъдена от Академията по испанистика на Тамара Такова (преводчачка на испанска литература) за нейното талантливо представяне на испанския език по света.

Акад. Ристо Василевски (Сърбия, поет и преводач) прочете откъси от най-новата си книга с афоризми: „Думите са тухли, с които се изгражда, но и се разрушава всичко в живота. (Още на стр. 15)“

Паулиана Новакова (директор на „Интернет радио Бинар“, БНР) говори за огромната възможност на интернет медиите да дават простор на думите. „Интернет е съживяване на истинското съдържание. Новите поколения са жадни за качество, но те няма да го търсят по аналогов път. Тези нови аудитории не слушат вече и радио, нито четат весници, те търсят и са подвластни на съдържанието чрез новите технологии. Говоренето за литература има много по-голяма аудитория в интернет. Писателят трябва да намери себе си там. Намислила съм да дам възможност вие, авторите, да четете в рамките на петнайсет минути своите произведения и да видите как ви възприемат в чата, във Фейсбук и в Твитър. Пробвайте се! Не бъдете затворени в миналото... Позволете на аудиторията не просто да ви слуша, а и да участва.“

Ахмет Емин Атасой (Турция, поет и преводач на българска поезия) говори на български език за авторитетата на Съюза на българските писатели: „Аз съм син на

България, независимо че от 25 години отсъствам от родината, аз чувствам, че моите български колеги не са ме забравили. На този свят, ако изчезне слънцето, ще настъпи физическа катастрофа. А ако изчезнат думите, ще настъпи всеобщо полудяване, ние ще обръкаме посоките, ще загубим духовната ориентация, онзи духовен баланс, който е най-висша ценност!“

Ричард Хартайс (САЩ, поет): „Това е моето четвърто участие в Софийските международни срещи. Идвах винаги с моя приятел Уилям Мередит. Това са незабравими спомени.“

Марко Бадзато (Италия, поет, прозаик, преводач) импровизира от съвременна гледна точка върху старата африканска поговорка „Бъдещето на света не съществува – единственото бъдеще е миналото“. (Пълният текст на словото му на стр. 15)

Петер Кюрман (Швеция): „Участвал съм в почти всички предишни срещи, организирани от Любомир Левчев. Най-честното при тяхното провеждане беше свободният дух – ние можехме да говорим каквото и колкото искаме, независимо от зададената тема. Те ме вдъхновяваха изключително!“

Бети Леон (Израел): „Аз мога да говоря на езика, на който съм говорила 60 години – иврит, но моят роден език е българският. Книгата е къщата на думите. За всички нас те са безценни. Напоследък авторите в Израел са много зле, не получават почти нищо, в България се чете много повече, отколкото в Израел. Но имам надежда, че нещата ще се оправят.“

Форумът беше организиран по инициатива на Николай Петев и по повод 100-годишния юбилей на Съюза на българските писатели.

Текст и снимки: Анжела Димчева

Мануел Муньос Идалго, Георги Константинов и Тамара Такова

Петер Кюрман, Корина Стерб-Кулjev и Валентин Кръстев

Ричард Хартайс и Валентин Кръстев

Бети Леон

Джак Харт и Светла Георгиева

Ахмет Емин Атасой, Онур Бехрамоглу и Гьокчenuр Челебиоглу

Костас Кремидас и Христос Хартомазидис